

(המשך מעמוד 5)

ובדלגה, המתיחה בחדר עמוק לכל דבר "זר", זהו מחוז קאחול-אדוק, הכפוף לשלטון הכנסייה. בכל כפר קובץ הכומר את ההצבעה של קהילתו. שטראוס רב עם הכמרים. הכמרים ליכדו את האופוזיציה שקמה נגדו במפלגתו. כך קרה שכל שונאי שטראוס במפלגה נאלצו להודות עם שלטון הכמרים השחורים. המצב ניראה כבדיחה עגומה: שטראוס ניבחר מחדש לגשר המפלגה, מפני שהוא היה האדם הליברלי ביותר בה!

יש גורם נוסף, אולי חשוב עוד יותר. בבחירות שלט תמיד, ושולט גם כיום, שוביניזם קיצוני. לא שוביניזם גרמני, חלילה, אלא שוביניזם בחארי. בבחירות היתה ממלכה מאות שנים לפני שקמה מדינה גרמנית. הצפון הפרוסטנטי והמערב המתורבת בוים בבחורים הנחשלים וצרי-האופק. הבחורים, מצידם, שונאים את כל שאר הגרמנים, וביחוד את ה"חורים הפרוסיים", שינאה לזהות, תורשתית.

העובדה שכל גרמניה קמה על שטראוס, השמיצה אותו ובייתה אותו, אך הוסיפה לאיש פופולאריות במחוזו שלו. הבחארי הממוצע אמר לעצמו: "כל הנבלות האלה בצפון שונאות את פראנק-יוזף שלנו, מפני שהוא בחארי. אז בואו ונראה להם. יחי שטראוס!" האם נצחון בחארי זה יכול להיפך נצחון גרמני? לחוגים רבים בגרמניה יש מעין גישה פאטאליסטית לגבי שטראוס. "אי אפשר לעצור אותו. הוא יחזור, מפוש בכוח האי-שיוות הברוטאלית שלו, פיקחותו חסרת-העקרונות, כוח-החיים השופע שלו!"

אלם בחוגים אחרים, וביחוד בחוגי הפרשנים הרציניים מחד גיסא, וחוגי הנוער מאידך, התשובה היא לא מוחלטת, בדומה לתשובתו של אוגשטיין. "בחארי כזה אינו יכול לנצח בגרמניה! לעולם לא יקבל קולות בצפון ובמערב! עלייתו לכס הקאנצלר היא לחלוטין מחוץ לגדר האפשרות, וגם אין סיכוי שיחזור לממשלה כשר-הבטחון." כך אמר פרשן צפוני. ואילו הצעירים אימרים פשוט: לא ניתן.

ולראיה: כדי לחזור לממשלה, אפילו אחרי הבחירות הבאות (בעוד שנתיים), זקוק שטראוס להסכמת המפלגה הליברלית הקטנה, שהיא שותפת בקואליציה. מנהיג מפלגה זו, אריך מנדה, הודיע שאין למנוע משטראוס תיק בממשלה. מייד פרץ מרד גלוי, בהנהגת צעירי המפלגה. בחקירות המפלגה, שנתקיימה לא מכבר, מצא מנדה את עצמו מבודד לחלוטין בנקודה זו. דעת הוועידה היתה, כמעט פה אחד, שיעולם לא יורשה לשטראוס לחזור לממשלה.

על רקע זה נראית ההרפתקה של פרס כשגעון מוחלט. לא זה בלבד שתמך בסוס הנוסא מחלה מסוכנת ומדבקת. הוא תמך בסוס שאין לו כמעט סיכוי לנצח במירוץ. אל השטחים הרבים שאין שמעון פרס מבין בהם, אפשר לצרף ללא היסוס גם את השטח הגרמני.

הר פרס, שר-הבטחון

אם איכזב שטראוס את פרס, הרי שמעון פרס איכזב גם את שטראוס. אכזבה מרה מאוד, כפי שמסתבר מן הכתוב.

לפני כמה שבועות, אחרי התפטרותו של בן-גוריון, התפנה שטראוס סוף-סוף להעלות על הנייר את רשמי ביקורו בישראל. הם התפרסמו בעתון בחארי קסן, לא זכו לשום תשומת-לב בגרמניה ובישראל, אך הם מעניינים.

המאמרים רציפים תשבות לשמעון פרס, "אותו אני מכיר מזה כמה שנים", ושהוא איש-סודו המקורב של בן-גוריון. פרס זה, כך כתוב, הוא "שר-הבטחון בממשלה הישראליית החדשה". כמה התאכזב שטראוס כאשר נתגלה לו, כנראה באיחור רב, כי פרס איחז את עיניו, שלא עלה לפיסגה, אלא גלש למטה?

המאמרים גודשים רשמים נדושים של תיר שיטחי, אך טבעו של שטראוס כמבצע גם בהם. כמה וכמה פעמים תורו הוא ומכריו בהתפעלות כי בישראל הוגשם החלום הגרמני הנושן של "איכרים-חיליים", של "ישובים צבאיים" — אחד הרעיונות המקודשים של ההיסטוריה הגרמנית-פרוסית, שהיה נושא חביב במיוחד על אדולף היטלר והיגוריון הימלר. לא פלא הוא, בעיני שטראוס, כי "בן-גוריון וכמעט כל עוזריו באו מן התנועה הקיבוצית". שטראוס מתפאר בכך שניתן לו אמון מלא בישראל, וכי הוא בראש לבקר באופן חופשי בכל מיתקני ההגנה של ישראל, "שכרו של אלוף בצה"ל שחה לשכרו של טרן גרמני. רוב הנשים של הקצינים והפקידים הבכירים ביותר הולכות לעבוד במקצוע כלשהו". התצלומים מראים את שטראוס מטייר בכור האטומי, משוחח עם שמעון פרס, עם עוזי גל, עם קצינה של צה"ל, ועומד דום (ליד סגן-אלוף ישראל) בבית-הקברות של חללי הצבא הגרמני בנצרת.

לשיאם מגיעים המאמרים בתביעה שהיא אחת מאבני-הבוחן לגרמניה החדשה: קשירת היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. קובץ שטראוס:

"ממשלת ישראל מוכנה לכונן יחסים דיפלומטיים עם גרמניה החדשה. היא מפרסמת, כמעט ללא הפסק, הכרזות האומרות כי אין להשחת את גרמניה החדשה עם גרמניה של היטלר; שאין הילדים צריכים לסבול בעד עונות הוריהם. וזאת בשעה שממשלת אורר הכיבוש הסובייטי (קרי: גרמניה המזרחית) מנהלת תעמולה מלוכלכת, ביחוד בארצות החדשות של אסיה ואפריקה, בטענה שגרמניה המערבית היא יורשת היטלר, וכשאפילו בארצות של בעלות-בריתנו נשמעות ההשמעות הסובייטיות."

אסור לשכוח גם את היהדות העולמית — זו שהיטלר אמר עליה שהיא שולטת בעולם. "עוצמת ההקרנה של ישראל בעולם כולו — ולא רק בעולם היהודי — היא אדירה."

ועל כן: "צעד זה (כינון היחסים) יכול היה להיות סיום רבת-אמרת, הסיום היפה ביותר לפעולתו בת-15 השנים של קונראד אדנאור."

מדוע העלה שטראוס תביעה זו — לה התכחש בפירוש עוד ביום בואו לישראל? אל תשלו את עצמכם, אמר לי אוגשטיין, "ישראל מעניינת אותו בדיוק כמו אי מיני. הוא שטוס מריח שיש פה הזדמנות."

איזו הזדמנות? לאמץ לעצמו את התביעה המוסרית ביותר הקיימת עתה בגרמניה, נחלת החוגים המתקדמים ביותר בעם ובנוער. אחרי פרשות-השחיתות שלו, ואחרי מיבצעו הניאיר-נאצי נגד השבועון המסוים, זקוק שטראוס לכל אדרת מוסרית-מתקדמת שהוא יכול לשים עליה את ידו.

מוקש מסוכן ומוסרי מאוד

יש סיבה שניה להפקעת תביעה זו בידי שטראוס. היא מההה מוקש בעל כוונתם רב, אותו מטמין שטראוס תחת עכוויהם של מתחריו ויריביו.

כאשר היה בממשלה, לא חלם שטראוס להציג דרישה כזאת. להיפך: הוא התנגד לה, כשם שהתנגד בפירוש להסכמי-השילומים. הוא יודע כי כל שר-החוץ גרמני נאלץ להתנגד לה. אבל שר-החוץ הנוכחי, גרהארט שרידר, הוא מתחרהו של שטראוס על כס השלטון, ולא איכפת לשטראוס לדפוק אותו. גם לא איכפת לו למרר קצת את חייו של לודביג ארהארט, ראש-הממשלה החדש, שייכנס לתפקידו בחודש הבא. כי ארהארט, בן-בריתו לשעבר, כבר הודיע כי לא יכלול את שטראוס בממשלתו.

שני נימוקים כבדי-משקל בפי ממשלת גרמניה נגד כינון היחסים. ראשית: כל השגרירים הגרמניים במרחב, ללא יוצא מן הכלל, מתנגדים לכך בחריפות, בטענה כי גרמניה תאבד את השקלים הערביים ואת הקשרים הדיפלומטיים, אותם רכשה לעצמה בשנים האחרונות. רוב שגרירי גרמניה המערבית הם ותיקי הרייך השלישי.

שנית: הדוקטרינה של האלשטיין, הנקראת על-שם מי שהיה מנהל משרד-החוץ הגרמני, הוא קבע עקרונות-ברזל: כל מדינה שתכיר בגרמניה המזרחית, ינותקו אוטומטית יחסיה עם גרמניה המערבית. עקרון מטופש זה (המוכרז את יחס הערבים לישראל) שולט שלטון עליון בכל המדינות הגרמניות, הפך לפרה קדושה.

אם תכונן גרמניה יחסים עם ישראל, כך טוענים כל השגרירים, יכירו מדינות-ערב בממשלת גרמניה המזרחית. או תצטרך בון לנתק את יחסיה עמן — ותאבד בכך את כל הישגיה וסיכוייה במרחב.

כאן, אם כן, יש ניגוד ברור: מצד אחד התביעה המוסרית הברורה, מצד שני השיקול האינטרסנטי הקר.

האם מסוגל אדנאור לסיים את הקאריירה שלו במחזה עליון כזה? הדבר מוטל בספק (המשך בעמוד 14)

יוצאת מן הכלל

גם את זקוקה לטפוח החן
דבר נתון בידך!
קורס מזורז אצל
קולט בלישר
שהכינה את מלכות היופי ל-1963
את מלכת המים ל-1963
תכשיר גם אותך לקראת העתיד
פני עוד היום
בתל-אביב: רח' הלסינקי 1, פינת ארלוזורוב 143
חיפה: רח' היינה 10, הר הכרמל, טל' 81301

פרסום העליון

דו. א. מ. ד. ב. א. פ. ס. ד.
ביאוקוסמטיקאי
מומחה לבעיות שיער
ולבעיות קוסמטיות
תל-אביב, רח' פינסקר 2

ה מ נ ו י
קיבלת
חשבונך,
נא פרע
אותו בהקדם.